

Přílohy

- Příloha I - Rozhovor s ředitelkou dvou mikrofirem Vladimírou Rubinsteinovou
Rozhovor jsem provedla já, přes email.
- Příloha II - Rozhovor s jednatelkou dolnorakouské vládní organizace na podporu hospodářských styků s ČR
Rozhovor jsem vedla já, přes email.
- Příloha III - Výsledky ankety „Kdo je pro Vás lepší šéf“
Dostupné z WWW
<<http://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/208514-vetsina-zamestnancu-vnima-zeny-jako-spatne-nadrizene.html>>

Příloha I

Napište mi prosím něco o sobě a o Vaší rodinné situaci: věk, rodinný stav, bydliště, kolik členů má Vaše domácnost, pokud máte děti, tak kolik, jak jsou staré?

Vladimíra Rubinsteinová, ing., 54 let, rozvedená, Vilémov
Žiji sama
2 dcery – 31 let vdaná, 3letý syn a 24 let vdaná bezdětná

Jaké je povolání Vašeho partnera/manžela?

Nemám.

V jaké míře se Váš manžel podílel na péči o domácnost, popř. děti?

Nepodílel se téměř vůbec, rozvedli jsme se, když dcerám bylo 20 a 13 let.

1. Jaká je Vaše současná profesní pozice?

Ředitelka dvou mikrofirem (s.r.o.), jednatelka jedné a prokurista druhé firmy.

2. Jaká byla Vaše motivace pro výkon této pozice?

Řídím bývalý rodinný majetek svého přítele, který zemřel a jeho děti, které majetek zdědily, žijí trvale v zahraničí. Slíbila jsem příteli, že se o vše postarám.

3. Kolik času denně věnujete práci a přípravám do práce?

Pracuji 10 až 12 hodin denně, někdy i více, během sezóny také o víkendech.

4. Jaké klíčové události ovlivnily Vaši kariéru?

To je těžké jednoduše napsat, v každém svém zaměstnání (jsem ve čtvrtém) jsem se vždy snažila o vysoký a odpovědný pracovní výkon, a tak jsem byla pověřována důležitými úkoly, které přirozeně vedly k pracovnímu postupu.

5. Jaké výhody a nevýhody Vám přináší tato pozice?

Mám svobodu v rozhodování, zásadní vliv na celý chod firmy, obrovskou odpovědnost za činy své i svých zaměstnanců, mám výjimečné postavení i ve srovnání s řediteli v jiných firmách, protože jsem jediná ve firmě, kdo se domluví a komunikuje s majiteli v angličtině, volný čas a dovolenou si můžu vybrat až tehdy, pokud mám splněny všechny úkoly a povinnosti vůči úřadům atd. Jsem autorem všeho, co se ve firmě děje atd. Na druhé straně jsou rychle viditelné výsledky mého rozhodování, zkrátka firma funguje jako by byla moje, i když není, požívám maximální důvěry majitelů.

6. Odrazovalo Vás něco od budování kariéry? Popř. co, a z jakého důvodu?

Ne. Když byly dcery malé, pomáhala mi maminka maximálně, mohla jsem se věnovat práci.

7. Setkala jste se s diskriminací na pracovišti kvůli pohlaví? (Buď Vy osobně, nebo zda jste zaznamenala takové chování mezi zaměstnanci)

Ne, nesetkala.

8. Setkala jste se s nějakými překážkami během postupu na Vaši současnou pozici? Popř. jakými?

Ne, ale moje pozice ve firmách, které řídím a které jsem ve spolupráci s majiteli zakládala, není typická jako mají ostatní, žádný kariérní postup v mém případě v tomto posledním zaměstnání jsem vlastně neměla.

9. Kolik máte podřízených?

Šest v jedné firmě, ve druhé jsem sama.

10. Jestliže jsou mezi Vašimi podřízenými i muži, jak vnímáte fakt, že jste jim nadřízená?

Máme výborné vztahy, podřízení muži mají střední nebo základní vzdělání, moje pozice tak pro ně neznámá soupeření.

11. Jakým způsobem vedete své podřízené?

Většina mých rozhodnutí je výkonná a nevyžaduje diskusi, jsou-li takové úkoly, pak se ptám na jejich názor a nechám si navrhnout řešení. Jsme malý kolektiv, několikrát za rok se scházíme všichni a zajímám se o jejich pohled na chod věcí ve firmě, neformálně, přátelsky.

12. Uvažujete do budoucna o tom, že byste svou pozici opustila a věnovala se něčemu méně náročnému?

Ne, má práce mě naplňuje a baví (i když někdy i vyčerpává).

13. Jak se díváte na problematiku genderových vztahů? (zejména na pracovních pozicích)

Nesetkala jsem se s tím osobně, ale vím od kamarádů, že ve větších kolektivech takové problémy jsou. Každý jednotlivý případ je jiný, není asi jeden návod na to, zda má tu či onu funkci či práci vykonávat žena či muž, měla by rozhodovat odbornost a způsobilost, kompetence apod., nikoliv pohlaví. Ale rozhodně nejsem feministka v tom pejorativním smyslu. Každá žena by si měla své postavení zasloužit a obhájit svým výkonem, stejně jako muž.

14. Na jaké problémy a překážky podle Vás mohou narážet ženy s manažerskými ambicemi? (např. i ve Vaší organizaci) Jak lze tyto problémy řešit?

To je široká otázka a opět závisí na typu organizace, velikosti firmy, genderovém složení apod. Ve firmách, které řídím, toto nemá náplň.

15. Existují ve Vaší organizaci nějaké faktory, opatření, které mohou ženy využít ve svůj prospěch? Jaké?

Ne.

16. Jakým způsobem ovlivňuje Vaše současná pozice a práce Váš soukromý život?

Zásadně tím, že žiji sama a mám týden jen pro sebe, práce je mou součástí, věnuji se jen práci. V tom mám velkou výhodu, že toho mohu udělat hodně, ale o víkendech se snažím věnovat svým dcerám a vnoučkovi. V sezóně je to bohužel větší problém a volný čas si udělám třeba ve středu, mám velkou flexibilitu v tom, co kdy budu dělat a ráda pracuji doma v noci, nemusím moc spát, o nikoho se nestarám. Moje časové možnosti jsou tak trošku nefér vůči ženám, které mají rodinu, ale nakonec jsem si tím také prošla, ale tehdy jsem nebyla v takto vysoké a odpovědné pozici.

17. Kolik máte volného času a jak ho trávíte?

Málo, věnuji ho společenskému dění, jsem zastupitelkou obce, předsedkyní školské rady, honební starostkou, zakladatelkou rodinného centra v obci. Snažím se stále vzdělávat, udržovat si angličtinu. Mohu-li pomoci dceři s hlídáním vnoučka, ráda to udělám, také on mi dělá velkou radost. Snažím se zajít i na koncerty či operu s přáteli v Praze apod.

18. Pokud máte děti – jak dlouho jste byla na mateřské dovolené a kolikrát?

První dceru jsem měla po čtvrtém ročníku na vysoké škole, babičky pomáhaly s hlídáním, po škole jsem šla hned do práce, dcera v roce do jeslí, byla zdravá a společnost snášela velmi dobře. S druhou dcerou jsem byla doma 2 roky, bylo to sladké (a také mi bylo 30 let a více jsem si MD užila).

19. Ovlivňuje/ovlivňoval fakt, že máte děti Vaši práci ?

Ne, a pokud ano, tak jen pozitivně v myšlení a v cítění se do starostí žen-maminek.

20. Jak se na Vás jako ředitelku dívá Vaše okolí?

Dobrá otázka, to byste se musela zeptat ostatních ☺. Se zaměstnanci máme vybudovanou takovou rodinnou firemní atmosféru, takže snad dobře. Vědí, že se na mě mohou se vším obrátit, snažím se jim pomoci jak radou, tak třeba uvolněním z práce, když to potřebují pro nutné záležitosti s lékaři či s rodinou.

A pak asi platí, že kdo chce vidět pozitivně, tak vidí, a kdo ne, tak prostě pomlouvá či vymýšlí nepravdy. Určitě jsou v obci lidé, kterým úspěch naší firmy leží v žaludku. Konkrétně se to ale nedozvím a hloupé řeči mě nezajímají.

21. Myslíte si, že je možné skloubit rodinu a kariéru tak, aby rodina nepostrádala matku?

Určitě to jde, musí ale pracovat a pomáhat celá rodina, musíte s dětmi o všem mluvit, děti se nesmí cítit podvedeny, když zrovna u nich nejste přítomna. Děti musí vědět, kde maminka právě je a proč tam je a maminka s nimi denně mluví na telefonu a zajímá se o jejich školní výsledky a úkoly a

jejich úspěchy i starosti. Povzbuzení a lásku a pohlazení a pusinky můžete poslat po telefonu, způsob je důležitý.

22. Jaký máte názor na ženy, které zůstávají bezdětné, aby se mohly naplno věnovat své kariéře a na ženy, které „přenechají“ mateřskou dovolenou otci a samy pokračují ve své profesi? Jsou ve Vašem okolí takové?

Nesouhlasím s takovým přístupem mladých žen, je to nenormální, ale dělit se o starosti i radosti s otci považuji za správné, ovšem ne v takové míře, že otec zcela nahradí ženu na MD, vše musí být o spolupráci a hladkém a laskavém přístupu obou rodičů. Ženy mého věku mají všechny děti. Ale dnes mladí, třeba třicátnice, opravdu otázku kariéry nebo dětí řeší. Nemít děti kvůli kariéře nepovažuji za normální.

23. Myslíte si, že ženy, které chtějí budovat svou kariéru a dostat se do vyšší pozice, to dělají zejména kvůli sebeuplatnění nebo spíše z finančních důvodů?

Důvody mohou být různé, záleží hodně i na povaze té které ženy, ale obecně myslím, že sebeuspokojení u žen má velkou váhu, asi větší než u mužů.

24. Vnímáte rozdílně ženy a muže jako šéfy? Pokud ano, tak v čem?

Nevnímám je rozdílně, také jsem měla několik šéfů v minulosti, pravda je, že byli všichni muži, ale já ráda jednám jak s ženami tak s muži, nejvíce mi vadí nekompetentnost nadřízených, a to jsem také zažila.

25. V čem je podle Vás kariéra snazší pro muže? Proč?

To je otázka složitá, nemyslím si, že to mají muži snazší, ale pokud jsou v řídicích funkcích, rodina se přizpůsobí jim a nechá jim čas na to, aby se své kariéře věnovali naplno a soustředili se jen a jen na práci. Žena-matka musí myslet na mnohem více věcí než muž, ale ženy to velmi dobře umí, na rozdíl od mužů. Obecně to ale neplatí a člověk od člověka se to liší, záleží na osobnostních vlastnostech. Zním ženy tvrdého kariérního postupu a muže s jemným a empatickým přístupem.

26. Zastáváte názor, že aby se žena dostala do vedoucí funkce, musí být mnohonásobně schopnější než muž, který se tam dostane spíše?

Určitě nemusí být žena mnohonásobně schopnější, ale je-li žena zároveň matkou, je obvykle schopnější, protože to, co ona musí zvládnout, to muži obvykle nezvládají.

27. Myslíte si, že v ČR je zastoupení žen ve vedoucích funkcích nízké?

Nemohu říci, nemám informace, abych dokázala jednoznačně říci, ale co je ve společnosti patrné, že počet žen v různých funkcích - i společenských a politických - stoupá. Ale já jsem odpůrce nějakých čísel nebo kvót, já jsem

zastáncem toho, aby si ženy dobývaly svá postavení svými schopnostmi a výkony a soutěžily s muži v tom dobrém smyslu, nikoliv nějakou kvótou.

28. Jak se domníváte, že muži vnímají ženy, které se chtějí prosadit ve vysokých funkcích?

Mám kamarády muže, mého věku, většina z nich své ženy podporuje v jejich práci a kariérním postupu a mají z jejich úspěchů radost. Bude to asi tím, že okruh mých přátel jsou vzdělaní a schopní lidé – jak ženy, tak muži.

29. Co byste poradila ženě, která chce budovat kariéru?

Aby pracovala hlavně na sobě, potom se to projeví v jejím výkonu, důležitá je schopnost nejen odborná, ale i také schopnost komunikovat s ostatními ve firmě. Avšak nejen odborné, ale z velké části lidské vlastnosti a schopnosti jsou pro budování kariéry nutné – umět vyjádřit názor, rozhodovat se, umět kontrolovat, řešit úkoly, umět pochválit, motivovat, být příkladem v pracovním nasazení apod.

Upřímně nemám moc ráda slovo kariéra. Raději mám vyjádření opisné – žena je tak schopná a dobrá ve své práci, že postupuje ve funkčním postupu a dostává tak náročnější a náročnější úkoly, protože její nadřízení jí důvěřují a věří v její schopnosti.

Příloha II

Napište mi prosím něco o sobě a o Vaší rodinné situaci: věk, rodinný stav, bydliště, kolik členů má Vaše domácnost, pokud máte děti, tak kolik, jak jsou staré?

49 let, Praha-Vinohrady, vdaná
2 děti studují UK (20, 22)

Jaké je povolání Vašeho manžela?

Tlumočník, překladatel

V jaké míře se Váš manžel podílí na péči o domácnost, popř. děti?

Asi tak půl na půl, myslím, že před těmi 20 lety byl dokonce jeden z prvních mužů, kteří u nás byli s dětmi hodně doma, vyplývá to z jeho práce – může si organizovat čas, jak je třeba.

1. Jaká je Vaše současná profesní pozice?

Jednatelka dolnorakouské vládní organizace na podporu hospodářských styků s ČR

2. Jaká byla Vaše motivace pro výkon této pozice?

Předtím jsem žila v Rakousku, mám tam řadu pracovních kontaktů a k této zemi mám blízký vztah

3. Kolik času denně věnujete práci a přípravám do práce?

To je velmi různé, v průměru pracuji 10 -12 hodin denně.

4. Jaké klíčové události ovlivnily Vaši kariéru?

Studovala jsem za komunismu a souhrou náhod jsem se během vysoké dostala na šesti měsíční stáž do Španělska – to byl první výrazný moment – setkání se světem za „plotem“. Druhý moment přišel po revoluci, když jsem vyhrála konkurs na práci v diplomatických službách a poté odjela pracovat do Rakouska.

5. Jaké výhody a nevýhody Vám přináší tato pozice?

Velkou samostatnost současně s velkou odpovědností, velkou rozmanitost práce.

Nevýhodou je vzdálenost od centrály a v důsledku toho jistá izolace od ostatních kolegů, kteří vykonávají podobnou práci.

6. Odrazovalo Vás něco od budování kariéry? Popř. co, a z jakého důvodu?

Skončila jsem s diplomatickou kariérou (i když mě to velmi bavilo), protože jsem nechtěla každé 4 roky vláčet své dvě děti někam jinam – měla jsem strach, že z nich vyrostou lidé bez kořenů. Ale manžel mě podpořil při přechodu do soukromé sféry, kde jsem se také mohla dobře realizovat.

7. Setkala jste se s diskriminací na pracovišti kvůli pohlaví? (Buď Vy osobně, nebo zda jste zaznamenala takové chování mezi zaměstnanci)

Pouze jednou v době mé diplomatické kariéry. Ale jsem silná, extrovertní osobnost, celkem snadno jsem se s tím vypořádala.

8. Setkala jste se s nějakými překážkami během postupu na Vaši současnou pozici? Popř. jakými?

Ne, nikdy.

9. Kolik máte podřízených?

Momentálně dva, dříve přímých až 10.

10. Jestliže jsou mezi Vašimi podřízenými i muži, jak vnímáte fakt, že jste jim nadřízená?

Nyní nejsou, ale ani dříve jsem s tím neměla problém. Hodnotím lidi podle práce, jakou odvedou.

11. Jakým způsobem vedete své podřízené?

Lidé potřebují jasné, strukturované vedení: co mám dělat a také proč, jak má práce souvisí s tím, co dělají ti druzí. Dávám jim dost prostoru, ale jsem přísná, chci výsledky. Zatím to vždy fungovalo.

12. Uvažujete do budoucna o tom, že byste svou pozici opustila a věnovala se něčemu méně náročnému?

Někdy, když mám špatný den, tak ano.

13. Jak se díváte na problematiku genderových vztahů? (zejména na pracovních pozicích)

Smůla je, že to vůbec musíme řešit, že je to důležité. Normální by bylo, že je lhostejné jaké máte pohlaví, pokud děláte práci dobře, měli by být za ni všichni stejně hodnoceni. Bohužel to tak není. Nemyslím, že by kvóty něco vyřešily. Ty bariéry v hlavách obou pohlaví potřebují čas a soustředěné úsilí. Dnes, když se chce žena soustředit na kariéru, musí být lepší než muži a také musí cítit podporu rodiny – jinak to nebude fungovat. Na druhou

stranu je práce s muži v jistém smyslu jednodušší – nejsou tak komplikovaní jako ženy. Podle mé zkušenosti je vždy nejvýkonnější smíšený kolektiv.

14. Na jaké problémy a překážky podle Vás mohou narážet ženy s manažerskými ambicemi? (např. i ve Vaší organizaci) Jak lze tyto problémy řešit?

V Rakousku (a my jsme rakouská firma) toto není problém, i v jiných zahraničních firmách, kde jsem pracovala, to bylo jednodušší než v českých.

Jak jsem již psala, ženy musí být výborné profesně, mít ctižádost a chápat svou rodinu.

15. Existují ve Vaší organizaci nějaké faktory, opatření, které mohou ženy využít ve svůj prospěch? Jaké?

Nevím o nich, nemáme tyto problémy

16. Jakým způsobem ovlivňuje Vaše současná pozice a práce Váš soukromý život?

Někdy pracuji velmi dlouho, jezdím na služební cesty, takže nejsem řadu dní doma. Je třeba vše mít dobře zorganizované, potom to není problém.

17. Kolik máte volného času a jak ho trávíte?

Svůj volný čas si hájím, snažím se udržet volné víkendy – tedy pokud to jde. Lyžuji, tancuji, jsem nadšená turistka – pěší chůze je vášeň. Chodíme do divadla, já jsem také ochotník, na koncerty, vášnivě čtu.

18. Pokud máte děti – jak dlouho jste byla na mateřské dovolené a kolikrát?

Na mateřské jsem byla jednou – mám děti necelé dva roky od sebe. Celkem tři roky, ale během té doby jsem studovala, udělala jsem si průvodcovský kurs a prováděla jsem turisty – abych si zachovala cizí jazyky.

19. Ovlivňuje/ovlivňoval fakt, že máte děti Vaši práci ?

Teď, když jsou dospělé a samostatné, tak už tolik ne. Ale dříve jistě, musela jsem čas pečlivě plánovat, abych ho s nimi mohla trávit, odešla jsem z diplomacie. Ale je to jen o pořadí hodnot, děti byly vždy prioritou – i když někdy to byl boj.

20. Jak se na Vás jako ředitelku dívá Vaše okolí?

Já pracuji ve vztazích s Rakouskem již skoro 25 let, mám pozici uznávaného odborníka. Takže pozitivně.

21. Myslíte si, že je možné skloubit rodinu a kariéru tak, aby rodina nepostrádala matku?

Jistě, myslím, že mně se to podařilo. Jsem vdaná 25 let, mám fajn děti. Ale je velmi důležité, zda vás partner podporuje a pomáhá vám. Jinak by to možné nebylo.

22. Jaký máte názor na ženy, které zůstávají bezdětné, aby se mohly naplno věnovat své kariéře a na ženy, které „přenechají“ mateřskou dovolenou otci a samy pokračují ve své profesi? Jsou ve Vašem okolí takové?

Ano, jsou. Osobně si myslím, že obě skupiny se o něco ochuzují. Ale jsou to svobodné bytosti a rozhodly se tak, není mým úkolem je hodnotit nebo jim vnucovat svůj názor.

23. Myslíte si, že ženy, které chtějí budovat svou kariéru a dostat se do vyšší pozice, to dělají zejména kvůli sebeuplatnění nebo spíše z finančních důvodů?

Roli hrají oba faktory. Řekla bych, že ve většině případů jde o to něco dokázat a být nezávislá, to je asi hlavní motivace.

24. Vnímáte rozdílně ženy a muže jako šéfy? Pokud ano, tak v čem?

Ano, osobně mám raději jako šéfy muže. Jsou většinou strukturovaní a orientovaní na cíl a řešení problémů. Pokud dojde k neshodě, po jejím vyřízení (třeba konfliktním) je vyřízeno a zapomenuto.

Žena ve vedoucí pozici má často tendenci neřešit problém, ale hledat viníka. Křivdy si stěží stěží a vytahují je při různých příležitostech.

Anebo jsem jenom měla smůlu na šéfky?

25. V čem je podle Vás kariéra snazší pro muže? Proč?

V současné době není kariéra snadná pro nikoho. Ale dobře, zatím je to v „horních patrech“ stále ještě spíše pánský klub se vším, co k tomu patří.

26. Zastáváte názor, že aby se žena dostala do vedoucí funkce, musí být mnohonásobně schopnější než muž, který se tam dostane spíše?

Ano, zatím ano.

27. Myslíte si, že v ČR je zastoupení žen ve vedoucích funkcích nízké?

Ano, podívejte se na naši vládu.

28. Jak se domníváte, že muži vnímají ženy, které se chtějí prosadit ve vysokých funkcích?

To je různé, ti kteří mají zkušenosti ze zahraničí, nebo pracovali v zahraniční firmě, kde byly jiné podmínky, tak jsou fajn. Bohužel jsou stále ještě tací, kteří si myslí, že ženy na takovou práci nemají a měly by sedět doma.

29. Co byste poradila ženě, která chce budovat kariéru?

Aby si dobře rozvážila, zda je ochotná leccos obětovat. Ve 30 vám nepřijde jako problém nemít partnera, nemít děti. V 50 a později se hodnoty rozvrství a samota začne většinu lidí tížit.

No a pokud nechce zůstat sama, je výběr toho správného partnera velmi důležitý. Jenže to se zas dopředu nepozná.

Takže hodně sil, trpělivost, toleranci, humor a stále se učit.

Příloha III

Anketa

Kdo je pro vás lepší šéf?

Jednoznačně muž

 58.2%

Jednoznačně žena

 3.7%

Dle mého na pohlaví nezáleží

 35.5%

Nevím, nemám zkušenosti

 2.6%

Celkem hlasovalo 4165
čtenářů.

Z výsledků ankety, které se účastnili čtenáři webového serveru Novinky.cz, vyplývá, že nadpoloviční většina respondentů upřednostňuje nadřízeného muže. Bohužel není jasné v jakém poměru hlasovali muži a ženy.